

व्ही. के. सारस्वत यांचे मत | कोळशापासून मिथेनाल निर्मितीवर परिसंवाद | अॅग्रोव्हिजन कृषी प्र मिथेनालमुखे होऊ शकने ६७६ कोटींची बच

नागपूर : आवश्यकतेनुसार

मिथेनालची निर्मिती व त्याचा उपयोग केव्हास इंधन आयातीवरिल खर्चात सुमारे ६७६ कोटी रुपयांची कपात होऊ शकते, असे मत नीती आयोगाचे सदस्य व डिफेन्स रिसर्च अँड इन्क्लामेंट ऑर्गनायझेशनचे माजी महासंचालक डॉ. व्ही. के. सारस्वत यांनी व्यक्त केले.



पेरिसंवादात विचार व्यक्त करताना नीती आयोगाचे सदस्य डॉ. व्ही. के. सारस्वत.

रेशीमबाग मैदान येथे सुरू असलेल्या अॅग्रो व्हिजन प्रदर्शनातानि राखिवारी 'कोळशापासून मिथेनाल निर्मिती' विषयावर परिसंवाद आयोजित करण्यात आला. त्यावेळी त्यांनी मुख्य वक्ते म्हणून या विषयावर सखोल प्रकाश टाकला. केंद्रीय भूगुष्ठ वाहतूक मंत्री नितिन गडकरी, केंद्रीय

संचालक राजीव रंजन मिश्रा प्रमुख अतिथी होते.

चीनमध्ये कोळशापासून मोठ्या प्रमाणात मिथेनालची निर्मिती केली जाते. भारतातही हा प्रयोग यशस्वी केला जाऊ शकतो. १५ टक्के मिथेनाल व ५ टक्के डिझेल वापरून वाहने चालविता येतात. जहाज व रेल्वेही मिथेनालचा उपयोग करता येऊ शकते. विदेशांमध्ये डिझेलवर चालणाऱ्या जहाजांचे इंधन मिथेनाल वापरण्यासाठी बदलविण्यात येत आहेत. मिथेनाल शुद्ध इंधन आहे. मिथेनालचा वापर वाढल्यास प्रदूषणाची पातळी कमी होईल. यासाठी व्यापक योजनेची गरज आहे असे सारस्वत यांनी सांगितले.



मिथेनाल हेच भविष्य - गडकरी कोळशापासून मिथेनाल निर्मिती हेच भविष्य आहे. कोळसा मंत्रालय या योजनेवर कार्य करीत आहे. असे केंद्रीय भूगुष्ठ वाहतूक मंत्री नितिन गडकरी यांनी सांगितले. वेकोलिव्हडे मोठ्या प्रमाणात रिकामी जागा पडलेली आहे. या जागेवर कोळशापासून मिथेनाल, युरिया इत्यादी पदार्थ निर्माण करणारे उद्योग सुरू झाले पाहिजे. कोळशापासून दीडशेवर पेट्रोलियम पदार्थांची निर्मिती केली जाऊ शकते. यातून देशाची प्रगती होईल. मोठ्या प्रमाणात रोजगार निर्मिती होईल. युरिया ५० टक्के कमी किमतीत उपलब्ध होऊ शकेल. ते तंत्रज्ञान विदेशात आणले जाईल असेही गडकरी यांनी सांगितले.



कोळसा आयात दुर्दैव - अह

देशाची लोकसंख्या दिवसेंदिवस वाढत असून त्यासाठी तेल व गॅस या इंधनाचा वापरही वाढत आहे. या इंधनाचा साठा मर्यादित आहे. यामुळे पर्यायी इंधनाला प्रोत्साहन देणे आवश्यक आहे. मिथेनाल हे पाचे उत्तर प्रतीक्षा करावी लागणार आहे. मिथेनालमध्ये ऊर्जा कमी आहे, पण डिझेलमध्ये मिसळवून त्याचा उपयोग केला जाऊ शकतो. वेणूच्या काळात साठविल्याचा खर्च जास्त असल्यामुळे केवळ मिथेनालवर चालू शकणाऱ्या गाड्या तयार करायला लागतील. मिथेनाल निर्मितीवरिल खर्च विविध

आवश्यक आहे. मिथेनाल हे पाचे उत्तर प्रतीक्षा करावी लागणार आहे. मिथेनालमध्ये ऊर्जा कमी आहे, पण डिझेलमध्ये मिसळवून त्याचा उपयोग केला जाऊ शकतो. वेणूच्या काळात साठविल्याचा खर्च जास्त असल्यामुळे केवळ मिथेनालवर चालू शकणाऱ्या गाड्या तयार करायला लागतील. मिथेनाल निर्मितीवरिल खर्च विविध

'अॅग्रोव्हिजन' शेतकऱ्यांसाठी मार्गदर्शक उत्तम प्रतिसाद : नवीन संशोधनाने तयार वाणांची घेत

नागपूर : रेशीमबाग मैदान येथे सुरू असलेले 'अॅग्रोव्हिजन' राष्ट्रीय कृषी प्रदर्शन शेतकऱ्यांसाठी मार्गदर्शक ठरत आहे. विविध राज्यातील शेतकरी प्रदर्शनाला भेट देऊन नवीन संशोधनाने तयार वाणांची माहिती घेत आहेत. प्रदर्शनात शासकीय विभाग, लघु उद्योजक, कृषी विद्यापीठे, संशोधन संस्था व बहुराष्ट्रीय कंपन्यांचे स्टॉल्स आहेत. प्रत्येक स्टॉलवर शेतकऱ्यांसाठी उपयोगी ठरणारे बरेच काही उपलब्ध आहे. हे प्रदर्शन उद्या, सोमवारपर्यंत चालणार आहे.

एक किलोचे सीताफळ

• सीताफळे आवडत नाहीत अशी व्यक्ती विरळच.



आपल्यापैकी बरेचजण लहानपणापासून सीताफळे खात आले आहेत. यामुळे आपण सीताफळेशी चांगलेच परिचित आहोत. या फळाचा दोन्ही हात मागणार नाही असा आकार आपण कधीही पाहिला नाही. परंतु, हिणगा तालुक्यातील एक शेतकऱ्याने संशोधित वाणाच्या सीताफळात स्वतःचे परिश्रम ओपेरून चमत्कार करून दाखवला आहे. त्याच्या शेतातील वाणाला तब्बल १ किलो व त्यापेक्षाही जास्त वजनाची सीताफळे लागली आहेत. ही सीताफळे अॅग्रोव्हिजनमध्ये आलेल्या शेतकऱ्यांसाठी कुण्ढलाचा विषय ठरत आहेत. 'अॅग्रोव्हिजन'मध्ये या सीताफळाचा स्टॉल लावण्यात आला आहे. शिबिरातच मनियार असे हा

वांगी वेधतात लक्ष

• वांगी आकाराने किती मोठी असावीत याचा विचार कुणी केला आहे काय नाही ना! करण हा विचार डोक्यात घायाला कोणते निमित्तच आपल्याला मिळाले नाही. बाजारात गेल्यानंतर रोज पाहता त्याच आकाराची वांगी दिसतात. यामुळे



वांग्याविषयी नवल वाटण्याचा प्रस्न उत्पन्न नाही. परंतु, 'अॅग्रो व्हिजन'मध्ये अशी वांगी आहेत जी तुम्हाला तोंडात बोट घालायला लावतील. ही वांगी आकाराने दुधी भोपळ्याएवढी आहेत. वाय्याचा रंग जांभळा आहे. इजा बारको असे या वाणाचे नाव आहे. वधी जिल्ह्यातील आमगाव (ता. सेरु) येथील शेतकरी अभय शिंगाडे यांनी हे वाण दशरथरीत्या पिकवले आहे. या वांग्याच्या

भरताची वांगी अव्वल

• सहा उसावक शेतकऱ्यांना सधन मानले जाते. परंतु, एक शेतकऱ्याला हे विरुद्ध मान्य नाही. त्याला संरूपेक्षा वांगीच अव्वल वाटत आहेत. यामुळे कारणही तसेच आहे. या शेतकऱ्याला संरूप्याच्या लहरी पिकाने व बाजारात मिळणाऱ्या भावाने दगा दिला आहे. यामुळे त्याने वांग्यांना जवळ केले आहे. एकदा जळगाव येथे आयोजित कृषी प्रदर्शनाला भेट देण्यासाठी गेल्यानंतर त्याला भरिताच्या चाविष्ट वाय्याच्या वाणाची माहिती मिळाली. या वाणाचे त्याने स्वतःच्या शेतात उत्पादन घेतले व चांगला आर्थिक फायदा झाला. या वाय्यांना बाजारात मोठी मागणी आहे. यामुळे या शेतकऱ्याला वांगी प्रिय झाली आहेत. नितिन राजत असे शेतकऱ्याचे नाव असून ते नखडे तालुक्यातील रहिवासी आहेत. त्याच्याकडे तीन एकर शेती आहे.



लांबव लांब चवळी

• अडीच फूट लांब चवळीची शेंप कधी पाहिली आहे काय? याचे उत्तर नकारार्थी असेल तर, लगेच 'अॅग्रो व्हिजन' प्रदर्शन गाठा. येथे तुम्हाला पहायला मिळेल जपानी लाल वाणा वाणाची लांबच लांब चवळीची शेंप. देवीदास चिकटे या तज्ज्ञाने दिलेल्या माहितीनुसार, या वाणाच्या चवळीचे एकरी ८०० ते ५०० चिंचटल उत्पादन होते. नागपूर जिल्ह्यातील अनेक शेतकऱ्यांनी या वाणाची लागवड केली

चारा उत्पादन

• कमी दिवसांत हिवाचा चारा उत्पादनसाठी हायड्रोपोनिस तंत्रज्ञान अत्यंत उपयोगी सिद्ध हो आहे. या तंत्रज्ञानाद्वारे कन जागत, कमी वेळेत व कमी प सध्याच्या दुष्काळ शेतकऱ्यांच्या चेहे दिवडनमध्ये जित माहिती देणारा सं अधिकारी डॉ. या या तंत्रज्ञानाने मर तुणधन्याची वार चारा तुरलसुरीत.